

да провежда предварителното разследване. Но съдебното следствие в Турция не отговаря на наложените по това време в Европа правила, които вече изискват от предварителното следствие освен съдебна подготовка и предаване на съд и гарантиране правото на защита на обвиняемия. В турските съдилища и при предварителното производство, и в хода на самото съдебно дело се спазва една доста примитивна процедура, която не хармонизира с изискванията на съвременния наказателен процес. Системно се нарушава един от основните принципи в правото "невинен до доказване на противното". Обвиняемите са лишени от всякакви права, освен от възможността да отговарят на въпросите, да признават или отричат вината си. При такова отношение към тях те се явяват единствено и само обект на разследване, а не страна в съдебния процес. Защита се допуска по изключение и то едва по време на Априлското въстание.

При обикновените наказателни дела се съблюдава, макар и не винаги, изискването на закона за публичност на заседанията, за равнопоставеност на страните, устност и непосредственост при събирането на доказателствата - процесуални правила, които поради спецификата на политическите процеси в Турция не са задължителни за извънредните съдилища. Поради голямата обществена опасност на действията, насочени срещу устоите на държавата, се правят изключения и дори нарушения на закона. Това се отнася особено за спазването на регламентираното право на подсъдимите за формална защита, т.е. да имат специално назначен защитник. Нарушава се и правото за материална защита, включваща всички процесуални средства за оборване на обвинението - правото на обвиняемия да посочва доказателства, да се запознава с материалите на обвинението, да задава въпроси на свидетелите, да възразява срещу действия на обвинителя и съда, да дава обяснения, да обжалва издадената присъда и т.н. Във време, когато в Европа се води борба срещу смъртното наказание и в много страни започват да въвеждат ограничения, дори забрани за изпълнението на смъртни наказания, в Турция редовно се издават най-тежки присъди и се извършват публични екзекуции, често пъти в разрез с предписанията на закона.

Едва при последните големи политически процеси, водени през лятото на 1876 г., се забелязват известни подобрения в процесуалната дейност - публичност на заседанията, участие на обвинител, назначаване на защитник на подсъдимите. Придържането към законовите норми се прави с цел да се докаже пред Европа, че в Турция има съвременно, модерно правосъдие. Но въпреки реформите и въпреки рецептите от западното право, в османското наказателно право и особено в съдебната практика остават редица остарели елементи и институции. Главна причина за това е влиянието на консервативно настроените представители на старата правна школа, склонни да допуснат само частични изменения в законодателството и процесуалната дейност. Несъвместимостта между шериатското и западноевропейското право се оказва сериозно препятствие за възприемането и приложението на модерните правни норми в Османската империя.